

Woord vooraf 9

INLEIDING *Moraliteit, strafrecht en criminele gebeurtenissen* 11
Criminologie en ervaring 11
Criminaliteit en norm 15
Moraliteit en cultuur 17
Moraliteit en postmodernisme 20
Strafrecht en moraliteit 23
Solidariteit en slachtofferschap 27
Opbouw van het boek 31

DEEL I. *De morele betekenis van criminaliteit*

HOOFDSTUK 1. *Secularisering en criminaliteit* 3 5
De seculariseringstheorie 35
Verzuiling en criminaliteit 37
 Bongers 'Geloof en misdaad' 37
 Kempes 'Criminaliteit en kerkgenootschap' 39
 Nagels 'Criminality and religion' 41
 Conclusie 43
Controle en religie
45
 Hirschi en Stark's 'Hellfire and delinquency' 45
 Stark, Kent en Doyle's 'lost relationship' 48
Conclusie 50

HOOFDSTUK 2. *Moraliteit en criminaliteitsbeleid*
54 De ontdekking van kleine criminaliteit 56
 Sociale controle en gelegenheid 59
 Normatieve wending 60
Commentaren 63
 Sociale ongelijkheid en criminaliteit
64
 De Van Dijk-Jongman-controverse
68
 Conclusie 73

HOOFDSTUK 3. *Legitimiteit en slachtofferschap* 77
De legitimatiecrisis van het strafrecht 77
Contrafactiviteit 79
Sociaal-wetenschappelijk instrumentalisme 80
Het vernederde slachtoffer 84
Criminaliteit als moreel probleem 90

DEEL II *Het victimaliseringproces*

HOOFDSTUK 4. *De victimologische wending in het strafrecht*
101 De erkenning van het slachtoffer 10
De herontdekking van het slachtoffer 105
 Slachtofferhulp 108
 Slachtoffer-enquêtes 113
Victimologie 115
 Slachtofferloze delicten 117

Slachtofferschap 120
Conclusie 123

HOOFDSTUK 5. *De victimalisering van het seksueel misbruikte kind* 127
De ambivalentie 128
De 'ontdekking' 130
 Seksualisering 134
 De seksuele revolutie 136
 Het feminisme 138
Individualisering van het kind 142
Van fantasme tot realiteit 145
Conclusie 149

HOOFDSTUK 6. *De devictimalisering van de prostituee* 152
Van reglementering tot bordeelverbod 154
 Hygiënisme 155
 Feminisme 156
 Het bordeelverbod 158
Een psychosociaal probleem 159
Een seksuele variant 163
De tweede feministische golf 166
 Het herontdekte slachtoffer 167
 De prostituee als subject 169
 Een gewoon beroep 170
Conclusie 172.

DEEL III. *Solidariteit en slachtofferschap*

HOOFDSTUK 7. *Solidariteit of deugdzaamheid; Richard Rorty versus Alisdair MacIntyre* 177
De deugdzame gemeenschap van MacIntyre 179
De ironische solidariteit van Rorty 183
Het morele subject 188
 Het narratieve subject van MacIntyre 189
 Het gespleten subject van Rorty 190
 MacIntyre versus Rorty 193
Liberalisme en solidariteit 195
Conclusie 200

HOOFDSTUK 8. *Criminaliteit en liberalisme; een slotbeschouwing* 202
Het criminaliteitsvraagstuk 203
 Criminologie 206
 Criminaliteitsbeleid 209
Victimaal liberalisme 211
 De rechtvaardige staat 214
 Opvoeding als moreel proces 217
Conclusie 219

LITERATUUR 221